

Bevat Rondschrijven Senaat.

STUDENTEN WEEKBLAD

15^e Jaargang.
No. 18.

REDACTEUREN:
H. S. VAN LENNEP, O. Z. VAN SANDICK, H. G. J. SCHELLING,
H. SALOMONSON, H. C. SNETHLAGE, W. MAAS GEESTERANUS.
ORGAAN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR STUDIEBELANGEN.

Vrijdag
14 Febr. '13.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f 3,50, bij vooruitbetaling f 3,— per jaar. De jaargang loopt van 1 October tot 30 September.
De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

TECHNISCHE BOEKHANDEL EN
DRUKKERIJ J. WALTMAN Jr.
— DELFT. —

Inzendingen te bezorgen vóór Dinsdag-
middag 4 uur aan het Redactie-adres:
VLAMINGSTRAAT 34.

IN MEMORIAM.

DR. L. ARONSTEIN,

Ridder in de Orde van den Nederlandschen Leeuw, in leven Hoogleraar
aan de Technische Hoogeschool.

— 7 FEBRUARI 1913. † —

Uit de Redactie getreden:

C. WOLTERBEEK, F. ZWEERTS,
Mej. H. VAN GELDEREN.

Tot de Redactie toegetreden:

H. C. SNETHLAGE, W. MAAS GEESTERANUS.

Inhoud.

In Memoriam Prof. Dr. L. Aronstein.

Delftsch Studenten-Corps.

Debating, door C. W.

Onderlinge Tentoonstelling van de D. S. A. F. V. op de
Bibliotheek van de S. P.

Gedachten en gedichten.

Kunst en Geest in Literatuur, III, door Σ.

Perzische vertelling, door S.

Vredesdenkbeelden, door A. F. Bakhoven Jr.

Delftsch Studenten-Corps.

Rondschrijven van den Senaat.

Kunst.

Cubisme en Futurisme, door V. Disselkoen.

Van verre en nabij.

De Ingenieur in Indië.

Uit de Delftsche wereld.

Tentoonstelling, door Red.

Studiebelangen.

Centrale Commissie. Verslag der Alg. Ingeschr. Verg. van
12 Febr. 1913.

Boekbespreking.

Handleiding voor Laboranten en Analisten, door X.

Ingekomen boeken.

Lezingen.

Theïsme, Pantheïsme, Deïsme, I b, door D. J.

Technische Hoogeschool.

Lijst van Vergaderingen.

Agenda.

Delftsch Studenten-Corps.

Debating.

De heer W. M. Roessingh van Iterson sprak Maandag 11. over de studenten-maatschappij, de T. H. en het Corps. Spr. ging eerst na wat het studentenleven was. In tegenstelling met anderen, die in de feestvreugde een hoofdmoment daarvan zagen, geloofde hij, dat de veelzijdige levensondervinding dien tijd vooral zoo belangrijk maakte. O, zeker, spr. was een groot voorstander van feesten etc.: hij zelf had nooit zooveel plezier dan wanneer hij iemand zag met een paar gekleede jassen over elkaar aan en een jeneverkruik, stekend uit de pandzak, of iemand, die zijn bovenbroek aan zijn wandelstok over zijn nek had hangen om in luchtig costuum huiswaarts te gaan.

En waarom degenen, die geld willen uitgeven, daarin belet? De „haardbewoners” behooren nu eenmaal bij een Studenten-Sociëteit zooals een kellner er ook bijhoort, anders is het er stil en maakt niemand de noodige gezellige herrie.

Maar de algemeene kosten van een Corps behooren zeer laag te zijn; zoo laag, dat ze niet langer voor bondsleden en nihilisten een bezwaar zijn. Niet langer behoorde ieder jaar van elk corpslid f5 geheven te worden voor een feest, waaraan toch velen hunner niet mee zullen doen. En ook de algemeene drukkende kosten voor die „andere verkleedpartij” (de vertegenwoordiging door den Senaat) moesten weggenomen worden.

Spr. is voor een groot Studentencorps. Niet dat hij iets verwacht van de inwendige zending, nu er zooveel Christelijkheid zit onder de haardbewoners; maar de verschillende categorieën hebben toch een goede invloed op elkaar, zooals blijkt uit het voorbeeld van den kroegcommissaris, die zooveel van gokken hield, maar die het op de kroeg iedereen verbood en het ook zelf niet deed, terwijl hij kroegcommissaris was.

Verder verdedigde Spr. zijn stellingen nog één voor één en ontving een welverdiend applaus voor zijn geestige inleiding.

Aan het debat werd door verschillende debaters deelgenomen, waarbij o.a. werd opgemerkt, dat misschien het D. S. C. nog zelfvoldaan mocht heeten, maar dat in ieder geval aan de bezuinigingskwestie gewerkt werd, zooals hopelijk de a.s. lustrumfeesten zullen doen zien en waarvan de uitgebreide Sociëteit, als beste en goedkoopste eetgelegenheid in Delft, een gevolg zal mogen heeten.

Bij stemming werden alle stellingen aangenomen en waar ook de President van den Senaat hierbij als zijn meening gaf, dat een Studentencorps van nature alle ingeschrevenen behoort te omvatten, kwam er daarna een motie-Tellegen ter tafel om tot den Senaat het verzoek te richten een commissie in te stellen om die bezuinigingsmaatregelen voor te stellen, die zouden maken, dat ook bondsleden en nihilisten tot het Corps zouden komen. In die commissie zouden dan ook een bondslid en een nihilist zitting moeten hebben.

Ook deze motie werd door de vergadering aangenomen, zoodat we nu zullen moeten afwachten, wat het gevolg daarvan zal zijn. Intusschen had de heer Roessingh alle redenen om voldaan naar Geldrop terug te keeren.

C. W.

Onderlinge Tentoonstelling van de D. S. A. F. V. op de Bibliotheek van de S. P.

De Amateur-Fotografen vertoonen een aantal goede producten. Feitelijk is het een expositie van het werk van J. Wijsman, dat onmiddellijk opvalt als het meest Technisch-volmaakte en best afgewerkte. Over het algemeen vinden wij hier gezond werk, dat geen pretentie van artisticeit zoekt in ongewilde wazigheid of onduidelijkheid. Het stukje Rotterdamsche weg (?) van Peelen is heel mooi; de vergrotingen van de Voogt goed uitgevoerd, maar erg kil aandoende. Verder een boel omlijste kiekjes. Boven dat alles staat echter de bovenaan genoemde exposant, die in combinatie van procédé en onderwerp altijd een harmonieus geheel heeft weten te krijgen. Voor de ramen hangen de collecties kleurenfotografieën van Herbig en de Voogt; zij hebben er alle eer van. Aan omlijstingen kunnen enkelen nog wel wat artistiekers presteeren; de vierkante foto's in zwaar-bruinhouten lijsten lijken wel Delftsche tegels in extra-sterk-geconstrueerde schutramen! De A. F. V. schijnt wel over veel jonge krachten te beschikken, wat trouwens bij de groenen-tentoonstelling al te vermoeden was.

Gedachten en Gedichten.

Kunst en Geest in Literatuur.

III.

Naar aanleiding van

F. V. Toussaint van Boelaere.
Landelijk Minnespel. —

Zoo als moëgereisde vreemdeling, aankomend in 't schilderachtige Delft, gaat door de donkere troosteloosheid van somberen stationstunnel, en slechts een vage indruk zal in hem gewekt worden bij 't gaan door 't nauwe steegje, — en heel het armzalige van onverzorgde huizen-achterkant zal niet blijven in zijn herinneren —: zóó als die vreemdeling komt aan 't Oude Delft, en voor hem gaat open al het intieme mooi van onbedorven onderwetsch stadsbeeld: 't donkere water en de stemmige boomen en de statige trapgevels, en over alles gouden zon — zie, zóó was het me na de lezing van dit boek van Toussaint van Boelaere.

Zoo zal voor wie dit Landelijk Minnespel doorlas, overblijven in zijn geheugen de vreugd van zeldzame kunstgenieting, en hij zal niet gehinderd worden door een realistischen toon, die hier en daar misschien zijn oor getroffen heeft. Acht zeker, toen die vreemdeling over 't Oude Delft wandelde in genietend bewonderen van al dat ongekend-schoone, ja, toen heeft het misschien wel even zijn aandacht getrokken, dat een leelijk piano-orgel zijn afgezaagde melodie uitkrijste in droeve banaliteit —, maar toen hij kwam over de Boterbrug, en hij zag de zon zoo intiem over 't ruime pleintje en hij genoot van de prachtig-zuivere vorm van den stadhuistoren —, ja, toen was al weer de heele indruk van dien orgelven, vergeten, en niets bleef dan 't vreugdevolle bewonderen.

Zóo zie ik Toussaint van Boelaere's Landelijke Minnespel. Zeker, daar is die krijschende orgeltoon, als men wil; maar tóch moeten we bewonderen, onverdeeld bewonderen. —

Het is mijn plan niet, u dit verhaal van een dag te lande te vertellen. Het is ook mijn doel niet, nu eens uit te maken wat wel de verhouding zijn zou van schoonheid en zonde. Ik zal u niet vermoeien met lange redeneering, maar ik zal trachten u iets van de schoonheid te doen gevoelen van dit boek waarin zoo krachtig en frisch ons geteekend wordt 't boerenleven in Vlaanderenland. Dus geef ik enkel wat aanhalingen.

Zie, hoe de werf er uit ziet in de vroege:

„Heel de werf, vóór hem uit, wemelde van vloeiend zonnlicht. De witte muren der gebouwen, met hun stemmige kap van donkerroode pannen, waarboven bloeide de pure oneindigheid van den bleek-azuren hemel, deden aan als teere beeldekens en boden van kinderlijk-naïef geluk. Van den nachtelijken dauw nog nesch, glimde de gekasseide grond. Hij leek een blauwig-zilveren watervlak, bewegeloos in lichtend-roerenden schijn: want af en toe vlekte er onverklaard een paars-grauwe donkerte. En boven die nesch speling van licht en schaduw-ijlde, tusschen de heldre witheid der gebouwen-rij, de tintelende luchtlagen, tot in 't grenzelooze doorzichtig, diep en onbewogen.

„Doch hooger dan de dakvorsten scheen een lichte wind spelenderwijze toch te varen. Want zachtjes wuifde 't week-groene loof van den weidschen kastanjelaar der werf; en zóó jeugdig, zóó door-schemerend waren nog zijn bladerkens in deze vroege lente, dat, aan den voet van den boom, nauwelijks een schaduw-schijn webde op den zwaarbruinen mesthoop die er lag; en waar ook, opmerkelijker, nu en dan, hier en ginder, bij poosjes zoo en onbegrepen gelegenheid, een vossig strooi-pijlken uitstak en wurmig glom als een straal van rood goud”. —

En hoor hoe verder de geluks-stemming ook is gekomen in het gemoed van den Langen, den boerenknecht.

„De Langen voelde thans onzichtbaar geluk wijlen in de lucht, en heelemaal 't zelfde geluk huizen in zijn ziel. Hij kon het er grijpen, indien hij 't wilde. Het was in hem of een vogeltje daar zong, en tjlpte, tjlpte een verrukkelijk-huppelend wijsje, waar hij enkel den diepen zin niet van verstond; maar dat hij niets anders had te doen, dan met zijn breede hand het tjlpend diertje te langten uit de kooi van zijn borst, en, het vreesachtig houdend in de toeë hand, te heffen tot aan zijn oor: wou hij 't fijne van het liedeken vernemen. Zonder dat al, kon hij 't echter ook wel raden. Hij vroeg er nochtans niet naar; want hij vóelde zich gelukkig, en, als altijd, vulde dit oogenblikkelijk gevoel hem zoo geheel, dat hij verder niets begeerde, nog verzinnen kon.

Thans, wjl hij de merrie wijders tuigde en inspande voor de slede, keek hij onophoudend naar de groene luiken van den koestal en naar de versch-groen-en-rood gestreepte half-deur, waarover hij meende de warme stallucht naar buiten te zien walmen; waarover ook 't geloei der koeien hemwaarts aangroeide, en, boven zijn hoofd heën, in de onbemerkte ijle weër verzwond. Dan, met in zijn zon-weemlende oogen, de opgewektheid der groene blinden en der kleurge deur, midden in heel die oneindigheid des schitter-witten muurs, trad hij weer de duistere schuur binnen, greep den zwaren ploeg met beide handen vast, en, in den leutigen trots zijner geruste kracht, eerst hem tillend tot 't einde der armen boven zijn hoofd, liet hij hem achterwaarts zakken op de schouders, als een vrijwillig juk. Toen hij buiten kwam, wierp de reeds hoogere zon al heur licht op de glimmende schaar van den ploeg, en de kop van den Langen scheen nu zelf een doezelige vlek tegen 't gloeiend-witte staal.

Maar van onder zijn, wegens de ploegzwaarte, paars-nukkig gebogen hoofd, lijnde de blik des knecht weër recht naar de staldeur als naar een verre donkere holte. En van her ging het hem of 't vogeltje daarbinnen luidruchtig zijn wijsje was aan het tjlpen, en in zijn borst vleugelde en wipte, uitbundig van onbestemde blijdschap. Hij ook, ten andere, voelde zich vroolijk; maar met gestopen hoofd, kunt ge toch immers niet aan zingen denken; een dans dat zou nog wel kunnen; en al voortgaande deed hij vlug een paar flikkerpasjes, tót eigen bewijs: genoegelijk, die ploeg woog trouwens niet half zoo zwaar als een pluimken!” —

Als slot haal ik u aan de beschrijving van den avondtijd waardoor de Langen, op de merrie gezeten, huiswaarts keert:

„Uit de dieper gelegen meerschen walmden thans een lichte, zilveren mist. Tusschen de boomen, langsheën den hoogeren dijkweg, in de verte nog, dikte anders de schaduw zichtbaar aan, en hervormden zich de boomenrijen tot één doezeligen muur van lilazwarte somberheid. Zij verborgen de dalende zon. Want over hen heën was het daglicht onder den einder

gegleden. Daar was rose en oranje de wolkenlooze hemel; doch hooger, waar de koepel is het hoogst, blonk hij nochtans éven blauw nog als in den stillen morgen. — Róse en oranje en 't blauwe des hemels bevorderen den vrede”

Hiermee kan ik volstaan.

Hieruit kan men Toussaint van Boelaere kennen als kunstenaar. En hij, wie de literatuur lief is, zal het geheel, dit Landelijk Minnespel, kunnen bewonderen, zooals de vreemdeling van 't Oude Delft genoot.

Want 't is zooals een onzer beste critici gezegd heeft van de liefde voor de literatuur. Ze is „de kunst, die hij bemint met een forsche en jaloersche liefde, de kunst, de literatuur, die hij bloedig wreekt als zij wordt beleedigd door het geslof en gekriebel van onvermogende krabbelaars, die hij slechts toelaat, dat genaderd en gestreeld wordt door vorstelijke voeten en vlammeende handen.” —

— — — — —
Ja, romantisch is uw verhaal zéker op sommige plaatsen . . . de punch, en de historie van dien vermoorden knecht, en verder nog

Maar dwaas, dwaas is uw verhaal allerminst. Misschien is het niet overal éven onschuldig. Ik zelf zie er geen kwaad in, maar

Toch moeten we bewonderen, onverdeeld bewonderen.

En, voegde hij er geruststellend aan toe, — en ik zag wat speelsche humor in zijn oog, — „when critics disagree the artist is in accord with himself” —

Σ

Perzische vertelling.

Het was toen Sultan Soliman in Perzië regeerde een strenge monarchie, en wie iets sociaals beweerde, dien sneed de sultan tot zijn straf de handen en de voeten af.

De Sultan zelf was door den drank en opium diep gezonken, en dikwerf zat hij op den troon zoo lichtelijk besonken, dan bögen alle hofprelaten uit angst voor hunne ledematen.

Zijn grootvizier Shaikh Alyk han was bijna nog geduchter, doch Soliman mocht hem niet erg, want hij was altijd [nuchter

Zoodat hij eens Shaikh Alyk han beval een glaasje om te slaan.

De grootvizier — geen drank gewend — was dadelijk be- [neveld, Toen sneed men hem de baarden af, nadat hij was [gekneveld,

De Sultan riep: „de hofstoet hier!” „men toone hen mijn grootvizier!”

Een enk'le arme muzikant had eventjes gelachen, de arme kerel zat er in daar Soliman het zag, en Tot straf voor deze vroolijkheid was hij drie ledematen kwijt.

Maar op dit oogenblik was juist de Grootvizier ontwaakt, en had vol schaamte en droefenis het volgende geslaakt: „Nu hebt ge 'r, Sultan Soliman niet meer het monopolie van!”

Toevallig had de Sultan juist dien dag geen kwaden dronk, Vandaar dat hij grootmoediglijk den man vergeving [schonk,

. . . maar den onschuldigen muzikant ontnam men juist den laatsten hand!

S.

Vredesdenkbeelden.

Zolang wij, tegenwoordige studenten, hebben opgenomen wat door krantenberichten of op andere wijze tot ons kwam, moeten wij de indruk gekregen hebben, dat oorlogen, verre van tot langvervlogen, barbaarse tijden te behoren, een zeer speciaal aanhangsel zijn van onze beschaafde maatschappij. Wie herinnert zich niet het op de Boerenoorlog betrekking hebbende:

„Stuur me naar de moordenaarskampen henen,
 O! wat een schande, schande voor Engeland”,
 alom gezongen op dezelfde wijze, waarop we tegenwoordig op de arbeiders hun: „Weg met de wet van Sam” kunnen meetings horen zingen.

Met meer bewustzijn zullen velen van ons hebben gevolgd de verschrikkelijke oorlog tussen Rusland en Japan, terwijl daarna de kranten niet vrij zijn geweest van berichten over: „Gespannen verhoudingen tussen de mogendheden”. En nu, op dit ogenblik woedt een felle krijg, nadat reeds na grote slachtingen onderhandelen vruchteloos is gebleken, een oorlog, begonnen toen de vrede, die een einde zou maken aan de worsteling tussen Italië en Turkije om Tripolie, nog niet getekend was. Voegen we hierbij de expedities van Frankrijk in Marokko, dan moet het een ieder duidelijk zijn, dat de oorlog een zeer modern verschijnsel is.

Een verschijnsel, dat als zovele van onze dagen door ieder wordt verafschuwd, door niemand principiëel gewild¹⁾

En toch moeten er krachten zijn, die met geweld de stem van recht en menselijkheid het zwijgen opleggen, of altans die de harmoniese zangen van het goede overschreeuwen met een: „het moet, we kunnen niet anders”.

Wie in de maatschappij rondziet, wie zich het gebeuren buiten zijn intieme kring aantrekt wie naast zijn meer klein individualisties-egoïsties gevoelsleven een gemeenschapsleven leeft, hij zal reeds eerder zijn roep om menselijkheid hebben horen terugkaatsen op die rots der noodzakelijkheid, die hard en koud en in zijn massievelompheid roerloos blijft.

Het is dezelfde kracht die de grote massa der mensen doet verteren in lang gezwoeg, die vrouwen en kinderen uit huisgezin en school naar de fabrieken sleept, die de huisindustrie doet voortbestaan met zijn tragiese ploetermensjes zonder rust, zonder genot, in krotten vervuilend, die een groot deel der arbeidersklasse heeft opgehoopt in ellendige, onhygiëniese woningen en stuitend-lelike wijken. Het is diezelfde kracht die van het kapitalisme, die ook de oorlog maakt.

De aard van het tegenwoordige produktiestelsel is niet alleen winst te geven aan de klasse der kapitalisten, om door deze verteerd te worden. Ware dit het geval, dan zou ontegenzeggelijk het echt-kapitalisties: „we kunnen niet anders”. niet zo dikwijls het antwoord zijn op een redelijke vraag. Doch reeds de concurrentie brengt de noodzakelijk-

1) Prof. Steinmetz uitgezonderd!

heid met zich, om een deel der winst te gebruiken om de produktie uittebreiden, om door op grotere schaal voordeliger te produceren de konkurrenten te overvleugelen of te zorgen zelf in de konkurrentiestrijd staande te blijven. Het kapitalisme heeft als biezondere karaktereigenschap: akumulatie zucht. De mogelijkheid om zich uittebreiden is een der „levensvoorwaarden” van het kapitalisme. Wanneer er een ogenblik zou komen, waarop winst niet meer nieuwe winst zou kunnen opleveren, waarop geld niet meer in kapitaal kon worden omgezet, waarop dus de zekerheid van de rente in gevaar kwam, dan zouden de laatste uren van het kapitalisme geslagen zijn! Het kapitalisme moet streven naar steeds nieuwe invloedssferen, nieuwe afzetgebieden. Het is dus vanzelfsprekend, dat de kapitalisten de onheilen van de oorlog als een noodzakelijk kwaad beschouwen, dat ze vredelievend doen, zolang hun levensbelangen niet op het spel staan, doch onmiddellijk als dit het geval is, de drijvers zijn, die de oorlog bewust willen. Hun trouwe dienaren zijn de in het geheim konkelende diplomaten, hun machtsmiddelen de beschikking over de van de afgrijselijkste moord- en vernielingswerktuigen voorziene legers der moderne staten. En laten we niet vergeten de burgerlike pers, die door chauvinistiese, ophitsende artikelen de massa oorlogzuchtig tracht te stemmen, spekulerend op domheid en gebrek aan inzicht, hetgeen we voor enkele maanden in Italië konden waarnemen, toen met succes stemming gemaakt werd voor het Tripolie-avontuur. Het is dus geenszins op losse gronden, dat de moderne vredeskonferentiebeweging met hoon wordt overloden. Want zij, die hun diplomaten ter vredeskonferentie zenden, zijn juist de machten van het kapitalisme, die op ondergeschikte punten altijd zullen onderhandelen en hiervoor niet op de opening van het 1ste vredeskongres hebben gewacht, zomin als ze zich ooit gehouden hebben en in de toekomst zullen houden aan overeenkomsten en traktaten (ook niet na de plechtige opening van het vredespaleis op de I. F. S. B.), wanneer belangen op het spel staan, die de kapitalistiese expansie betreffen. Dan klinkt het kapitalistiese noodlotwoord: „We kunnen niet anders”, alle vredesidealisten ten spijt!

Om werkelijk tegen de oorlog iets te kunnen doen, — praten en fuiven op internationale onderonsjes is meer aardig dan belangrijk — moet er zich een macht vormen, een macht onafhankelijk van de oorlogveroorzakende kapitaal machten.

Welnu, ware vredesvrienden, als gij uw kracht niet in nutteloos utopisme wilt verspillen, ziet dan dat die macht groeiende is; laat tot uw studeervertrek en tot uw mensenhart doordringen de stem, die nog onlangs zo helder en heerlijk heeft geklonken op het internationaal kongres der sociaal-demokraten te Bazel, de stem der zich tot een reuzenmacht organiserende arbeidersklasse!

A. F. BAKHOVEN JR.

(Zie verder Tweede Blad).

ADVERTENTIEN.

Firma E. DE GROOT,

Hoek VOLDERSGRACHT 33. — DELFT.

Sedert 1870 bekend onder den naam van VOGELI.

Geeft steeds de HOOGSTE WAARDE voor
 NETTE GEDRAGEN KLEEDEREN, zooals:

Heeren-Costuums van f 6,— tot f 14,—.

Demisaisons en Winterjassen van f 5,— tot f 12,—.

Pantalons van f 2,50 tot f 5,—.

Ook dagelijks buiten de stad te ontbieden.

C. MENSERT Pzn.

Gasfitter en Loodgieter.

OUDE DELFT 146.

DELFTSCHE

Limonade-Siropen

Sinaasappel- of Oranje-Limonade

75 cts. per flesch; 6 flesschen franco zending.

NIEUWE LANGENDIJK 50.

Aanbevelend, **W. DE HOOGH.**

ISAÄC VAN IJSSEL.

BETAALT

voor COSTUUMS f 6,— tot f 16,50

„ DEMPS f 4,— „ f 14,50

„ PANTALONS f 2,50 „ f 9,—

— Koopt geheele en gedeelten van inboedels. —

Laat zich binnen en buiten de stad ontbieden.

Choorstraat 46, hoek Cellebroerstraat.

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD

van 14 FEBRUARI 1913. No. 18.

D. S. C. — Rondschrijven van den Senaat.

Vrijdag 14 Februari 1913.

De Senaat van het D. S. C. zendt bij dezen een schrijven van de F.-C. aan alle leden rond, inhoudende het door de Corpsvergadering aangewezen plan, uitgewerkt en met een nauwkeurige begrooting voorzien.

Donderdag 13 Februari 1913.

Uitgewerkt Perzisch plan.

De F.-C. voor Lustrum 1913 maakt hierbij allereerst het uitgewerkt plan bekend. Zij meent dit niet beter te kunnen doen dan door het, door haar voorgestelde, programma der feestelijkheden te publiceeren:

Maandag 30 Juni. Ontvangst der Reunisten en Reuniediner in de feestzaal.

Dinsdag 1 Juli. Maskerade-optocht, voorstellende de intocht van Schah Abbas de Groote en de vreemde gezanten in Isfahan in 1619.

Maskerade-diner in stijl.
Avondoptocht.

Woensdag 2 Juli. 's Middags Perzisch spel: pantomime met dans, prologen, muziek en zang, ontleend aan het boek van den roover-minstreel Kurrogrou. 's Avonds: Apollo-concert en bal.

Donderdag 3 Juli. 's Middags: Cour in stijl. 's Avonds: Corpsbal.

Vrijdag 4 Juli. 's Middags: Matinée-musicale op het feestterrein. 's Avonds: Herhaling Perzisch spel, gevolgd door Vereenigingen-bal.

Zaterdag 5 Juli. Toezegging van de S. P. voor een feestelijke ontvangst.

De F.-C. merkt bij het bovenstaande op, dat rekening is gehouden met den wensch der Corpsvergadering, die den nadruk wilde leggen, niet op den optocht maar op een spel-vertooning, door studenten op te voeren.

NAUWKEURIGE BEGROOTING.

INKOMSTEN.

Feestkas	f 10421.89
Hoofd. Omslag vooraf à f 8.—	„ 4800.—
Entrée's Feestterrein	f 3000.—
Entrée's 2 × Perzisch Spel	„ 6750.—
	„ 9750.—
Verkoop Lustrum-artikelen	„ 1000.—
Verkoop Reclameplaat	„ 200.—
	„ 1200.—
Vrijwillige bijdragen	„ 4145.18
Totaal onzekere inkomsten	f 15095.18

Getal $n = \frac{1}{600} \times 15095.18 =$
f 25.16, een getal, dat de vroeger
vastgestelde $n = f 25.—$ slechts
even overschrijdt.

Totaal f 30317.07

UITGAVEN.

1. 1. Huur Feestterrein	f 3600.25
2. Decoratie Kleine Zalen (+ planten)	f 2868.—
3. Timmerwerken op het terrein	„ 200.—
4. Tuinversiering	„ 500.—
5. Verlichting + Waterverbruik	„ 600.—
6. Verdere onkosten voor Bals	„ 150.—
	f 4318.— + 20% f 5181.60
2. 1. Bediening en Contrôle	f 400.—
2. Administratie + Advert.-kosten	„ 1000.—
3. Reclameplaat	„ 650.—
	f 2050.— + 20% f 2460.—
3. 1. Muziek (feestterrein en optocht)	f 2300.—
2. Feestmarsch + zetting	„ 75.—
	f 2375.— + 20% f 2850.—
4. 1. Fakkels en dragers	f 225.—
2. Rijtuigen Politie	„ 100.—
	f 325.— + 20% f 390.—
5. 1. Feestzaal + tooneel	f 6000.—
2. Acquisieten, water, licht	„ 800.—
3. Costuums	„ 750.—
4. Repetities + muziek	„ 900.—
5. Honoraria (dans, décor, text, muziek, regie)	„ 3000.—
6. Reclame	„ 500.—
	f 11950.— + 20% f 14340.—
6. 1. Voorbereiding (circulaires, Inca's)	f 195.22
2. Fooi Politie	„ 600.—
3. Vuurwerk + muziektent	„ 700.—
	f 1495.22

Totaal f 30317.07

Als toelichting bij bovenstaande begrooting, vestigt de F.-C. de aandacht op het feit, dat de Hoofdelijke Omslag vooraf à f 8,— alleen gehandhaafd kan worden, als de Vrijwillige Bijdragen tot het, op de Begrooting genoemde, bedrag inkomen. Uitgaande van het veldwinnend principe, dat de kosten steeds meer naar draagkracht verdeeld moeten worden, beveelt zij de Vrijwillige Bijdragen nogmaals met sterken nadruk aan.

De post „Anonymi” aan de zijde der uitgaven werd weggelaten in de vaste hoop op een voortdurende stijging van het aantal maskerade-deelnemers, in welk geval er ook inderdaad sprake is van een studentenmaskerade.

DE FEEST-COMMISSIE.

Corpsvergadering op Donderdag 20 Februari 1913.

In verband met de spoedige beslissing, die genomen moet worden inzake het Perzisch spel, schrijft de Senaat een Corpsvergadering voor a.s. Donderdag uit (plaats en tijd nader bekend te maken), teneinde dispensatie te vragen van Art. 8, hoofdst. XVII der Corpswet (waarin de vergadering gesteld wordt op minstens 14 dagen na het rondschrijven), bij aanneming waarvan onmiddellijk overgegaan zal worden tot het behandelen en definitief vaststellen van begrooting en Hoofdelijken Omslag.

DE SENAAT.

Kunst.

Cubisme en Futurisme.

Sympathiek waren de woorden van den heer Gratama onlangs voor Practische Studie gesproken, sympathiek, waar het goed recht van andersdenkenden en voelenden werd gerespecteerd, terwijl zelfs aan de hoon en spot de juiste plaats werd ingeruimd. De heer Gratama bleek het gevaar ontkomen te zijn, het gevaar van te stranden op de ergeris, over de minachting die velen op vele wijzen reeds getoond hebben, een gevaar evengroot als de overgave aan de minachting der nieuwe schildersuitingen zelf.

Zijn woorden deden weer vele gedachten ontstaan. De gelegenheid die geboden werd, tot het doen van inlichtingen, werd door mij niet geschikt geacht die te uiten. Ik hoop, dat dit schrijven zal meewerken om velen hun meening in openbaar debat te doen hooren, want buiten hoonende uitingen hebben nog slechts zeer weinigen hun stem doen hooren, op de schilders zelf na.

En dit schrijven van schilders is, om te beginnen een punt van groot belang, aangezien die schilders dat niet moesten doen, ja zelfs niet kunnen doen, wat reeds voldoende gebleken is. Een schilder schildert, omdat hij weet, dat dit voor hem de beste wijze van uiting zijner gedachten en gevoelens is. Wil een schilder, een kunstenaar in 't algemeen, zijn gevoelsleven anderen openbaren dan moet hij dat doen in *zijn* kunstuitingen, daardoor is hij juist kunstenaar en hij moet niet praten en schrijven over het wezen der kunst, over het wezen van zijn kunst en doet hij dit toch, dan bewijst hij hiermee zijn onmacht als kunstenaar. Want de veelzijdigheid, zonder bepaald hoogtepunt is niet het algemeene geval, zelfs zéér groote uitzondering. Het woord is dus aan ons, aan enkelen der niet-schilders in dit geval, want evenmin als een filosoof gaat schilderen om zijn gedachten het best te uiten, evenmin moet de schilder zijn gevoelsleven filosofeerende meedeelen.

In de groote neiging echter om dit tóch te doen, een neiging juist in de laatste jaren zoo merkbaar, zit reeds de erkenning, dat de oude schilderkunst niet meer in staat blijkt te zijn, om als uitingsmiddel der moderne gevoelens en gedachten dienst te doen. Het gestoorde evenwicht tusschen het geestelijk wezen en zijn stoffelijke uitingen trachten de schilders te herstellen; en zij niet alleen, want dit gebrek aan evenwicht, zich uitende in een zoeken en streven is alom merkbaar, zelfs ver buiten de kunst. Zien we slechts naar den Godsdienst. Deze, boven de kunst staande; het hoogere idealer zoekende, heeft dit zeer belangrijke punt met de kunst gemeen, dat men er zijn gevoelens op *actieve* wijze in uiten kan. Dit is daarom van zooveel belang, omdat alléén actieve gevoelsuiting bestendige bevrediging kan geven. En aangezien tegenwoordig de groote massa der intellectueelen niet godsdienstig noch kunstenaar is, pogen zij bevrediging te vinden in *passieve* gevoelsuiting of beter gezegd in het ondergaan van gevoelens. Dit bereiken zij dan door concerten af te loopen, het bezoeken van kunsttentoonstellingen enz. Ten slotte bemerken zij, hierdoor niet duurzaam bevredigd te kunnen worden en van hun strijd om bevrediging, hun strijd om vrede hebben we nog de merkwaardigste resultaten te verwachten. Ik wijs slechts op de van verschillende zijden reeds aangekondigde komst van den nieuwen Christus. Maar we zullen dit, hoewel van niet minder belang buiten bespreking laten; er slechts op neerkomende, dat velen uit die onbevredigde massa zich op het cubisme en futurisme geworpen hebben. Deze menschen zijn geen kunstenaars en zullen nimmer kunstproducten voortbrengen; bemoeilijken daarentegen in hooge mate de vooruitgang der kunstuiting van diegenen onder de onbevredigde zoekende en strevende menschen, die zich tot kunstenaar geboren weten. Velen, die nimmer te voren geschilderd hebben zijn tegenwoordig cubist of futurist. Men zal het kaf van koren dienen te onderscheiden en lang zal het misschien duren voor de voorsprong der werkelijke cubisten en furisten zoo groot zal zijn, dat de anderen hun misgreep zullen inzien, om af te vallen en zich weer te voegen bij de buiten de kunst wereld staande.

Het Futurisme en Cubisme is dus één speciaal gevolg van een algemeene oorzaak, een oorzaak, die zich op vele gebieden in zijn gevolgen zal kenbaar maken. En deze algemeene oorzaak . . . de ontwikkeling van de rede der intellectueele massa. De ontwikkelingsphase van de menselijke idee, die deze massa ingaat, een phase steeds ver

achter bij die van vooraangaande enkelingen, bepaalt immer den Godsdienst en de kunst, zich in deze beide manifesteerende. Men begripe dus hoe over het wezen der kunst in 't algemeen of in dit geval over het wezen van het Futurisme en Cubisme niet te spreken valt zonder begrip van de rede en den Godsdienst.

En nu iets omtrent die ontwikkelingsphase van de intellectueele massa. Hieromtrent valt dit met vrij groote zekerheid te zeggen, in verband met het Futurisme en Cubisme, dat het begrip van het bestendige onbestendige, de beweging, de verandering, de ontwikkeling algemeen begint te worden. Zelfs zal straks bij een technische beschouwing van het Futurisme blijken, dat neiging bestaat voor het uiteen laten vallen en weder samenvatten van de tegendeelen van een begrip. Kortweg gezegd, blijkt iets van de overgang van Kant op Hegel op genoemde massa zijn uitwerking te hebben.

Er is nu gesproken over oorzaken. Enkele technische beschouwingen zijn thans aan de beurt om ten slotte eenige onderstellingen over de komende gebeurtenissen te wagen.

De vraag dient nu behandeld op welke wijze de begrippen over beweging en tijd, over het samenvallen van tegendeelen zich in de schilderkunst manifesteren.

Hiertoe vergelijk ik het huidige stadium van de schilderkunst met het stadium, dat de **perspectief** zijn intrede deed. Toen de perspectief zich ontwikkelde was de schilderkunst het stadium genaderd, dat het begrip *ruimte* in die kunstuiting ontstond. En een ieder weet, dat wij de ruimteafmetingen van een voorwerp *zien*, doordat twee **vlakke** beelden van uit twee verschillende punten (onze twee oogen) gezien, elkaar bedekken in het gezichtscentrum van onze hersenen. De perspectief is dus een schilderstechniek, welke dit verschijnsel op zijn wijze nabootst. Op 't platte vlak wordt daardoor de indruk van ruimte gewekt en dus ook die van de stof. Geen stof zonder ruimte en geen ruimte zonder stof.

Hoe nemen we beweging waar? De beweging van een lichaam zien we door twee beelden van het bewegend lichaam met elkaar te vergelijken, zelfs nauwkeurig beschouwd, zooals hieronder zal gebeuren, deze twee beelden te laten samenvallen, Maar . . . deze twee beelden van het bewegend lichaam moeten nu niet genomen worden *van uit twee verschillende plaatsen*, maar op *twee verschillende tijden*.

Men zie hieruit de analogie met de perspectief. De bioscooptechniek dient hier even genoemd te worden, zoowel door zijn poging tot weergave van beweging, als door de opvallende belangstelling van het publiek. Is niet de buitengewone belangstelling van het publiek voor Futurisme en Cubisme evenzoo merkwaardig, vooral door het feit, dat al die lachende en proestende beschouwers voorloopig niets bemerken van de groote drang en belangstelling die hen drijft naar uitingen waarvan de groote algemeene oorzaak ook in hen werkzaam is?

(Wordt vervolgd).

V. DISSELKOEN.

Van verre en nabij.

Van hooggeleerde zijde werd ons het volgende artikel toegezonden uit de *N. R. Ct.*, waarin de tractementsregeling, enz., betreffende de Ingenieurs in Indië, zooals hem van nabij bekend is, geheel naar waarheid worden voorgesteld.

Wij laten het artikel in zijn geheel volgen.

De Ingenieur in Indië.

(Ingezonden).

Geachte Redactie.

In uw Ochtendblad A d.d. ° 21 dezer komt onder vorenstaande titel eene beschouwing voor over de salariering voor de ingenieurs in gouvernementdienst in Ned. Indië, zooals die bij de begroting voor 1912 nader is geregeld, waartegen wel wat valt in te brengen.

Ofschoon de zaak naar mijne meening meer eigenaardig thuis behoort in een weekblad als in „de Ingenieur”, waarin de positie van de ingenieurs in Indischen Staatsdienst reeds herhaaldelijk uitvoerig is behandeld, zoo vlei ik mij toch met de verwachting, dat uwe redactie mijne opmerkingen wel zal willen plaatsen.

Waar in het ingezonden stuk gesproken wordt van „de ingenieurs in de gouvernementdienst”, meen ik mij bij mijne opmerkingen te mogen bepalen tot eene bespreking

der positie van het ingenieurspersoneel van den Waterstaat in de staatsspoorwegen in Ned.-Indië; blijkbaar wordt alleen die categorie bedoeld.

Voor ingenieurs bij het stoomwezen, den Post- en Telegraaf- en Telefoondienst en het Mijnwezen gelden, voor zoover mij bekend, afzonderlijke regelingen.

De opmerking van den inzender dat na 20 jaren dienst volgens de bestaande en de nieuw in te voeren regeling in totaal nagenoeg evenveel salaris zal zijn ontvangen is wel juist, doch m. i. is niet van belang ontbloot, het verschil, in de beide manieren, waarop bedoeld totaal wordt verkregen. Dat verschil kan meer zichtbaar blijken uit het ondervolgende staatje, waarin 2 diensttijden van 30 jaren naast elkander zijn gesteld, zoomede de verschillen in de genoten traktementen.

Dienstjaren in volgorde.	Genoten salaris.		Nieuwe regeling.	
	Oude regeling.	Nieuwe regeling.	Vóór.	Achter.
1	3000	3600	600	—
2	3000	3600	600	—
3	4200	4800	600	—
4	4200	4800	600	—
5	4800	4800	—	—
6	4800	5700	900	—
7	5400	5700	300	—
8	5400	5700	300	—
9	6000	6600	600	—
10	6000	6600	600	—
11	7200	6600	—	600
12	7200	7500	300	—
13	7200	7500	300	—
14	8400	7500	—	900
15	8400	8400	—	—
16	8400	8400	—	—
17	9600	8400	—	1200
18	9600	9600	—	—
19	9600	9600	—	—
20	10800	9600	—	1200
21	10800	10800	—	—
22	10800	10800	—	—
23	12000	10800	—	1200
24	12000	12000	—	—
25	12000	12000	—	—
26	12000	12000	—	—
27	12000	12000	—	—
28	12000	12000	—	—
29	12000	12000	—	—
30	12000	12000	—	—

Uit het staatje blijkt, dat de bezoldigingen gedurende de eerste dienstjaren belangrijk hooger zijn dan die volgens de oude regeling.

Voor zoover mij bekend, is juist altijd de klacht der jonge ingenieurs geweest, dat het aanvangsalaris te laag was om te kunnen bestaan, althans voor de gehuwden. Men houde daarbij rekening met de omstandigheid, dat in het eerste jaar ten behoeve van het pensioen- en weduwen- en wezenfonds van de gehuwden wordt ingehouden een bedrag, overeenkomende met nagenoeg 24% van het salaris.

Als algemeen bekend kan ik veronderstellen, dat tal van jonge, gehuwd uitgekomen ingenieurs zich bij een aanvangsalaris van 3000 gulden in schulden hebben moeten steken en daarna nog jaren hebben noodig gehad om er zich weer uit te werken.

De inzender komt tot de conclusie, dat in totaal bij de oude regeling 600 gld. meer wordt ontvangen; mijn staatje geeft aan — 1800 gld. minder. —

Het komt mij voor, dat de jonge ingenieur zich bij eene keuze tusschen de beide stelsels niet lang zal bedenken om het nieuwe te kiezen — ook al zou de nieuwe regeling op het totaal bedrag eenige duizenden guldens minder geven. Zijn toekomstig salaris — vooral waar de inzender met een termijn van 20 indische dienstjaren werkt — zal hem toch altijd min of meer aan de „tien vogels in de lucht” herinneren.

Door de nieuwe regeling krijgt hij de handen financieel vrij; de geldzorgen zijn geweken en hij heeft nog bovendien veel kans, dat hij reeds lang voor het verstrijken der 20 jaren tot een hooger rang is bevorderd, zoodat de keuze hem niets dan voordeel heeft opleverd.

Onder vermelding, dat onder de oude regeling het ingenieurscorps in Indië geleidelijk is verlopen, komt de inzender

ten slotte tot de conclusie, dat goede krachten „slechts door eene behoorlijke positie-regeling zijn te behouden”.

In de eerste plaats behoorde m. i. de inzender aannemelijk te maken, dat bedoeld verloop ook aan die oude regeling is toe te schrijven geweest. Die „oude regeling” is voor de staatsspoorwegen nog pas 4 jaren oud, voor den Waterstaat . f. ook nog vrij jong.

Zou het tekort der laatste jaren niet veeleer zijn toe te schrijven aan de organisatie van vóór die „oude” regeling, waarbij bijv. een ingenieur-adjunct-chef der S. S. een maximum bezoldiging genoot van 600 gld. 's maands (thans 1000 gld.), waarbij de ingenieur bij benoemingen tot afdelingschef of chef der Exploitatie niet qualitate qua vóórging, maar eenvoudig had te wachten tot de vóór hem in de ranglijst staande niet-ingenieurs hunne promoties hadden gemaakt.

In het jaar 1905 beschikte — tengevolge van dit régime, de dienst der S. S. over eenige bekwame ingenieurs — adjunct-chefs met 15 á 16 jaren dienst op 600 gld. 's maands! 't Spreekt van zelf, dat zulke toestanden hun nawerking lang doen gevoelen en dat de gunstige invloed der sedert eenige jaren bestaande regelingen eerst geleidelijk aan den dag zal treden.

Verder valt op te maken, dat ook de wijze van aanvragen van ingenieurs in de jaren 1903 t/m. 1906 — althans zeker bij den dienst der S. S. — aanleiding heeft gegeven tot het tekort. In de genoemde jaren werden door de S. S. nagenoeg geen ingenieurs aangevraagd. In het laatst van 1906 of het begin van 1907 werden plotseling 15 civiel-ingenieurs opgeroepen. Dat geeft te denken; de conclusie ligt voor de hand, dat in de aanvulling in voorafgaande jaren niet op zaakkundige wijze is voorzien.

De door den inzender voor het tekort opgegeven redenen kan ik niet beamen; de voorstelling als zou de positie van den ingenieur hier te lande in vergelijking met die in Indië beter zijn — vooral waar het hier gaat om de financiële positie — is, naar het mij voorkomt, nogal gedurfd. Ik meen slechts te behoeven reppen van de ingenieurs in Nederlandschen Staatsdienst en bij de Spoorwegmaatschappijen hier te lande.

Zou niet veeleer eene algemeene verslapping van den ondernemingsgeest der jongere generatie, als oorzaak zijn aan te wijzen? Zou niet een rol spelen het nagenoeg volslagen gemis aan enthousiasme voor het denkbeeld: mede werkzaam te zijn aan de ontwikkeling van onze schoone koloniën?

Neen? Uw belanghebbende inzender schijnt te zeggen:

„De mensch leeft van brood alléén” „Ik ontvang volgens de nieuwe regeling 135,000 gld. (honderd vijf en dertig duizend gulden) dat is 600 gld. (zes honderd gulden) minder dan vroeger. Daar moet eerst nog wat op, voor ik toebijt. En dan gaat er nog wel een 7000 gld. belasting af, in die 20 jaren!”¹⁾

Het is mij niet bekend, dat er in Indië eene belangrijke uitreding van goede krachten is geconstateerd; wel weet ik, dat er weinig toeloop is.

In geen geval zal het gouvernement door eene algemeene verhooging van de traktementen kunnen voorkomen, dat nu en dan een knap ingenieur door een particulier wordt in dienst genomen, onder aanbidding van een buitengewoon hooge gage.

Om zulke verliezen te voorkomen staan aan de Regeering twee wegen open, n.l. de bevordering bij keuze in de hogere rangen en de toekenning van extra periodieke verhoogingen in de lagere.

Aan de chefs der betrokken diensten om daarmee met beleid te werk te gaan!

De ingenieur in Indischen Staatsdienst heeft m. i. een ruim bestaan en meestal een aangename afwisselenden werkkring.

Dat te waardeeren kan, uit den aard der zaak, aan niemand worden opgelegd.

Aan artikelen over den werkkring van den ingenieur in Indië heeft het in het weekblad „de Ingenieur” waarlijk niet ontbroken.

Aan de jonge ingenieurs om die te lezen en er hun voordeel mede te doen!

Een ingenieur met verlof.

¹⁾ Niet onvermakelijk, die mededeeling! 7000 gld. op 135,000 gld., wel, dat is ongeveer de twintigste penning. Maar in de groote plaatsen hier te lande betaalt men ongeveer den tienden penning.

Uit de Delftsche wereld.

Tentoonstelling.

'n Tentoonstelling is er.

Zoo, alweêr? Ja, alles stellen ze tegenwoordig maar ten toon, je hoort niet anders. Nu eens Perzische kleêren, dan weer dorpskerken dan weer bittertjes met de aequivalente eetwaren!

Deze keer zijn 't teekeningen, werk van bouwkundigen.

Nu gaat 't ons allen aan, want nu zie je de resultaten van 't harde werken der weinigen die inzonden.

Mooi zoo, Practische Studie! 't Was een goede gedachte en van zoo'n eerste keer kunnen we ook nog niet alles verwachten. We mogen al tevreden zijn met 't resultaat. Er is genoeg moois, genoeg om te bewonderen.

'n Tentoonstelling is een raar ding. Je ziet veel, maar merkt lang niet alles op. Je bewondert, je critiseert, je keurt af, je bewondert weêr. En wat blijft er hangen? Wat neem je mee naar huis van al 't geziene?

Natuurlijk, die Dante-kop en die twee damesportretten met die helle verven, zoo gedurfd op 't papier gezet. Natuurlijk. 't Bizondere trekt de aandacht. Ontegenzeglijk, de teekenaar gaf méér moois, mooier nog dan deze die, die je je zoo duidelijk herinnert.

'k Zie ook nog voor me dat prachtige kalender-ontwerp. Denk er aan, dit niet over te slaan, als je er heen gaat.

En nog zoo veel anders. Opmetingen van de „Blaauwe Camer" — vele op velerlei wijs —; de Gistpoort uit Middelburg. Ook 't Stadhuis van Gouda — „uit blanke steden onder blauwe lucht" —; een Kurzaal-ontwerp dat niet mis is; een beton-ontwerp dat te waardeeren valt; een Phoenix-verbouwing

't Is in zaal D op de Verversdijk. Je moet er bepaald heengaan, want veel merkwaardigs is er. Ja, d'r ligt wel wat duffe examenstemming over die ruimte, de omgeving is te leelijk om goed te kunnen waardeeren al die ingespannen arbeid, maar als je zien wilt wat een kunstzin er is onder de bouwkundigen, je zult je verbazen!

Maar ik geef je nog een raad meê: als je zèlf bouwkundige bent, kam dan niet te veel het werk van je buurman af . . .

RED.

Studiebelangen.

Centrale Commissie.

VERSLAG DER ALGEMEENE INGESCHREVENEN-VERGADERING van 12 Februari 1913.

Nadat de voorzitter der C. C., de heer Wolterbeek, de aanwezigen had welkom geheeten, werd overgegaan tot de behandeling van „Het ontwerp van wijzigingen in de Regeling der Studiebelangen van de Ingeschrevenen aan de Technische Hoogeschool", welk ontwerp opgenomen is in het S. W. van 11 Jan. 1913 en T. S. T. van 15 Jan. 1913.

Na een inleidend woord van den voorzitter werd overgegaan tot een artikelsgewijze behandeling.

Art. 1 werd zonder stemming aangenomen evenals Art. 3.

Naar aanleiding van het ontwerp van Art. 4, waarin vervat is dat de afgevaardigden naar de C. C. tevens bestuurslid der vakvereniging zijn, ontstond een heftig debat.

Scheffer meent dat waar de C. C. contrôle moet uitoefenen op het bestuur der vakvereniging, de afgevaardigde naar de C. C. zeker geen bestuurslid dier vakvereniging mag zijn, maar boven 't bestuur moet staan. Is een afgevaardigde lid van het bestuur dan zal hij zich ook met excursies en derg. moeten bemoeien. Hij zou daarom aan de afgevaardigde een gewone stem in zake studiebelangen en een adviseerende stem voor andere kwesties willen toekennen. Doordat hij nu slechts een adviseerende stem heeft, zal hij zich minder voor de zaken zijn faculteit betreffende interesseeren en minder in contact komen met de bestuursleden der vakvereniging en zijn mede-ingeschrevenen.

Wolterbeek deelt mede dat er in de praktijk weinig aanraking bestaat tusschen de afgevaardigden naar de C. C. en de bestuursleden der vakverenigingen en de ingeschrevenen. Die afgevaardigde vertegenwoordigt eigenlijk zich

zelf. Ook komt het in de praktijk weinig voor dat de C. C. contrôle moet uitoefenen op een vakvereniging. 't Is een feit dat de tegenwoordige afgevaardigde eenigszins los bij het bestuur hangt.

Schwagerman vindt dat de rol die een afgevaardigde speelt nagenoeg neerkomt op die van een gewoon bestuurslid, die bovendien de studiebelangen behartigd. Wordt het art. aangenomen dan is slechts een formaliteit de wereld uit.

Stuitje vindt dat veel menschen wel geschikt zijn voor bestuurslid der vakvereniging en niet voor de behartiging der studiebelangen.

Lohuizen meent dat hieraan tegemoet is te komen door het bestuurslid dat afgevaardigd zal worden naar de C. C. in zijn functie te verkiezen.

Jansen vindt, dat als de afgevaardigde een stem heeft in 't bestuur hij tevens verantwoordelijk is voor de handelingen van dat bestuur. Wil men hem een stem geven in 't bestuur der vakvereniging doe het dan ook voor alle zaken en niet volgens de regeling zooals *Scheffer* die wil hebben.

Scheffer dient 't volgende amendement in om Art. 4, 1 al. te lezen: Uit iedere Vakvereniging zal per faculteit, die in haar vertegenwoordigd is, een afgevaardigde in de C. C. zitting nemen. Deze afgevaardigde heeft 't recht op de bestuursvergadering aanwezig te zijn. Hij heeft aldaar een gewone stem in zake studiebelangen en in alle andere gevallen slechts een raadgevende stem. Bij stemming wordt dit amendement verworpen met 4 stemmen voor en 17 tegen en 1 blanco.

Het Art. 4 wordt aangenomen met 19 voor en 3 tegen.

Art. 5 wordt aangenomen evenals Art. 6 en 7.

Naar aanleiding van Art. 8 vraagt *Scheffer* wat een ingeschrevene moet doen, als hij bezwaren heeft tegen de besluiten van de C. C. of van zijn vakverenigingsbestuur en een beroep op het bestuur van zijn vakvereniging of in 't andere geval op de C. C. niet de gewenschte uitwerking heeft gehad.

Wolterbeek antwoordt hierop, dat hij dan met 50 ingeschrevenen een vergadering bijeen moet roepen.

Schijfsma dringt aan op direkt contact van de ingeschrevenen met de C. C.

Art. 8 wordt aangenomen evenals Art. 9.

Bij de behandeling van Art. 10, vraagt *Berdenis* of het in de bedoeling ligt er een uitgebreid rapport van te maken of alleen maar een overzicht.

Wolterbeek antwoordt hierop, dat geen lange beschouwingen over toestanden zullen worden gehouden maar dat het een kort verslag van de werkzaamheden zal zijn. Belangrijke zaken zooals b.v. de uitkomsten der statistiek van de examens zullen dan apart in druk verschijnen. De vakverenigingsbesturen zullen er ook slechts het noodige geld voor over hebben als ze overtuigd zijn dat het nuttig besteed wordt. Tot nu toe moest het rapport gedrukt worden, dus werd het gedaan.

Berdenis vindt het noodig het verslag ook naar de professoren te zenden. Hij vindt het noodig als een soort reclame voor de C. C. Al is er misschien niets gebeurd in een enkele faculteit, dan kunnen de professoren toch zien, dat de C. C. nog wel degelijk actief is.

Wolterbeek is van meening, dat slechts weinig uit het verslag voor de professoren van belang is nl. datgene wat hun faculteit betreft en dat weten ze allang. Hij vindt bovendien het groote aantal een bezwaar.

Er wordt in stemming gebracht om in Art. 10 te lezen: „Dit verslag wordt toegezonden aan het college van Curatoren en de Senaat, aan de docenten, aan de bibliotheek en aan de Vakverenigingen. Hetgeen wordt aangenomen.

Evers behandelt de vraag, wie of het verslag moet opstellen, de secretaris der betrokken vakvereniging, of de afgevaardigde naar de C. C. Stelt men er een bepaald persoon voor verantwoordelijk, dan heeft men kans dat de verslagen op tijd inkomen.

Wolterbeek vindt dat hier te veel in de functies der besturen wordt ingegrepen.

Scheffer dient 't volgende amendement op Art. 10 in: In 't reglement moet bepaald zijn welk bestuurslid voor dit verslag verantwoordelijk is.

Het amendement wordt verworpen met 11 stemmen tegen en 9 voor. Art. 10 wordt vervolgens in gewijzigden vorm aangenomen. Eveneens Art. 11 en Art. 12.

Schijfsma heeft bezwaar tegen het dwingen der vakverenigingen in Art. 13.

Wolterbeek vindt het geen ernstig bezwaar, te meer, daar ze het wel in hun reglement mogen zetten, maar zich er niet op kunnen beroepen.

(Zie verder Derde Blad).

DERDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 14 FEBRUARI 1913. No. 18.

Scheffer wenscht opgenomen te zien dat het bewuste artikel nietig wordt.

Art. 13 wordt aangenomen. Eveneens Art. 14, Art. 18 en Art. 22.

Ten slotte wordt de geheele regeling aangenomen.

Scheffer vraagt nog hoe het staat met de kwestie van het handteekenen.

Wolterbeek antwoordt hierop, dat een stuk is opgesteld, maar dat dit nog steeds in 't bezit is van Leeghwater, welks bestuur er een ledenvergadering over wil houden.

Niets meer aan de orde zijnde wordt de vergadering gesloten.

W. M. G.

Boekbespreking.

HANDLEIDING VOOR LABORANTEN EN ANALISTEN door A. VÜRTHEIM, Ass. b/d Dienst der Landbouw-proefstations te Hoorn. Met 62 fig. in den tekst. — 1e Deeltje. — Algemeen Gedeelte. Uitgave: W. L. & J. BRUSSE, R'dam.

„Bij de samenstelling van de hiervolgende handleiding voor het quantitatief werken in het scheikundig laboratorium, is zooveel mogelijk voor oogen gehouden, dat zij bestemd is voor hen, die na een beëindigen van eene Hoogere Burgerschool met 5-jarigen cursus, zich wenschen te bekwaamen tot laborant of analist.”

Wij gelooven echter niet dat dit boekje er veel toe zal bijdragen om een bezitter van het einddipl. H. B. S. tot een bruikbare analist te maken. Veeleer lijkt het ons waarschijnlijk dat dit boekje in zijn chemische begrippen groote warring zal stichten. Immers de Schr. drukt zich doorgaans zóó onduidelijk uit, dat men tot de conclusie komt: of de Schr. is de Nederlandsche taal niet voldoende machtig, of wel Schr. heeft zelf geen klaar denkbeeld der behandelde stof.

Eenige passages in het bijzonder, en de totaal-indruk doen ons overhellen tot de laatste opvatting. Men oordeele zelf:

Voorraadsflesschen met „zuurtiters” worden volgens Schr. afgesloten door een U-buis met geconcentreerd zwavelzuur of chloorcalcium! (pag. 26).

In een zeer vage beschouwing over gepolariseerd licht, komt o.a. voor: „De beide stralen in het kristal, de gewone en de buitengewone straal staan loodrecht op elkaar.” (pag. 43)

Typeerend is de schrijfwijze van „Mohrsche balans”, waarvoor zonder uitzondering „Moorsche balans” geschreven wordt, terwijl de balans toch heusch van Mohr en niet van de Mooren afkomstig is.

Op pag. 53 valt te lezen, aan het begin van een zeer onhandige tabel voor kwalitatieve analyse: „Zooals bekend is, kunnen scheikundige reacties alleen in oplossing verlopen.”

Het boekje wemelt van dergelijke onjuistheden; deze bloemlezing zij voldoende.

De teekeningen zijn over het algemeen slecht; vooral fig. 42 (pag. 32) is hoogst onbeholpen. Alles te zamen genomen had Schr. beter gedaan, de samenstelling van een dergelijk boekje over te laten aan bevoegden krachten. Voor a.s. analisten is het dan ook te hopen, dat het beoefde 2e deeltje maar in de pen blijft.

X.

Ingekomen boeken.

DE EENDRACHT VAN HET LAND. Mr. C. VAN VOLLENHOVEN. — 'sGravenhage. Martinus Nijhoff. 1913.

Lezingen.

Theïsme, Pantheïsme, Deïsme.
Ib.

Donderdag, 6 Februari, vervolgde Dr. J. H. Gerretsen zijn cursus met een voordracht over „De zedelijke verhouding tusschen God en mensch.”

Spreker nam ditmaal het Oude Testament tot uitgangspunt. Als we de spreukenboeken, die van weinig belang zijn, uitzonderen, kunnen we drieërlei literatuur in het O. T. vinden, nl.: Wet, Profeten en Psalmen. Zonder wet en psalmen te kort te doen, kunnen we zeggen, dat de profetenboeken de kern van het O. T. uitmaken, zij profeteeren van eene volkomen inwoning Gods onder zijn volk, van eene nimmer eindigende vreugde, welke eens zijn zal.

Het ceremonieel van de wet (zbenoffer, tabernakel, feesten, sabbath) is de neerslag van de profeten, het symbool van het Messiaansche rijk, dat komen zal.

Zoo vormen de profeten het centrum van het O. T., het eigenlijke der Israëlitische Godsopenbaring.

Drie volken van de Oudheid zijn van overwegende betekenis voor de ontwikkeling van onze cultuur geweest. Rome, Hellas en Israël. In Rome vindt men het volk van het Recht, in Hellas, dat van Kunst en Philosophie. Israël is het Religieuze volk bij uitnemendheid. Er is zeker veel analogie tusschen de Godsopenbaring van Israël en die van andere volken en de bestudeering van de geschiedenis der godsdiensten, brengt deze analogie steeds meer aan het licht; echter is de Godsopenbaring bij Israël eene hoogere.

Waar de heidenen in den schemer staan, staat Israël in het volle daglicht. Daar de profeten de kern van het Oude Testament vormen en dit de geestelijke nalatenschap van Israël is, zijn de profeten de religieuze klassieken bij uitnemendheid. Daarom namen we ons uitgangspunt bij hen en vragen nu: Wat zeggen de profeten omtrent de verhouding tusschen God en mensch?

Het antwoord zal moeten luiden, dat de profeten alle nadruk leggen op de zedelijke verhouding tusschen God en mensch. We behoeven ze slechts vluchtig te lezen, om daarvan overtuigd te worden. De grondidee in de profetieën is: Jehova is alleen Israël's God, zoo het Zijn wil volbrengt.

Deze zelfde gedachte vinden we in het Nieuwe Testament terug. Hier wordt steeds den nadruk gelegd op het *doen* van den wil van God. Dan alleen is men Kind Gods, zoo men ook den wil des Vaders doet. Men leze o. a. de ontzaggelijke finale van de bergrede, waarin dit bijzonder sterk naar voren komt. En niet alleen de evangeliën, maar ook de apostolische zendbrieven, eischen voor alles een *doen* van den wil van God. Een tweede, wat ons treft, bij het lezen is het scherpe contrast tusschen goed en kwaad. In het zedelijke leven hebben we steeds tegenover goed een positief kwaad. Op dit gebied is er geen neutrale zône. Het gevoel voor de scherpe tegenstelling tusschen goed en kwaad is bij ons minder ontwikkeld, alleen op het punt van recht en onrecht kennen we haar volkomen. Recht en onrecht staan diametraal tegenover elkaar. Echter niet alleen bij recht en onrecht bestaat deze absolute tegenstelling, maar op elk gebied van zedelijk leven. Tusschen goed en kwaad is geen overgang.

Nu spreekt het Nieuwe Testament steeds van den mensch als van een zondaar. Het oordeel van Jezus mag milder lijken dan dat van Paulus, beiden leggen evenzeer den nadruk op het zondaar-zijn. Indien nu het Nieuwe Testament den mensch als zondaar ziet, dan staan we voor een raadsel: Hoe toch kan er, zoo goed en kwaad diametraal tegenover elkaar staan, tusschen God die heilig is, en den mensch, die zondaar is, gemeenschap komen? Is herstel van het conflict tusschen God en mensch mogelijk en denkbaar? Om het gestelde probleem tot oplossing te kunnen brengen, moeten we bedenken, dat er, alweder volgens het Nieuwe Testament, eene „auszerweltliche” macht van het kwade is, waardoor de mensch een ander gehouden wordt, dan hij is. Het kwade beheerscht hem, doch in het diepst van zijn wezen is de mensch goed. Hoe wordt de mensch nu uit de macht der zonde verlost! Dit kan alleen geschieden met erkenning van het zedelijk karakter van het kwade. Doen wij dit, dan moeten we in de eerste plaats rekenen met de zonde als schuld. De macht der zonde rust in haar schuld. Zoo we de zonden alleen kennen als macht, dan stellen we het verlossingsprobleem onjuist.

Van schuld moet steeds oordeel het gevolg zijn, waar schuld is moet aan recht voldaan worden. De verlossing

van zonde, die enkel macht was, zou door een machtsdaad kunnen geschieden. Is zonde echter ook schuld, dan wordt voor het verlossingswerk, zoowel een rechtsdaad als een machtsdaad vereischt. Deze rechtsdaad van God is geworteld in het werk van Christus, die het oordeel over de zonde der wereld droeg.

D. J.

Technische Hoogeschool.

PROPAEDEUTISCHE EXAMENS VOOR DE ZOMERVACANTIE 1913.

Zij die wenschen deel te nemen aan een der propaedeutische examens, genoemd in Art. 8—14 van het Kon. Besluit van 4 Juli 1905 Stbl. No. 227 of aan eenig deel dier examens — zooals deze gedeelten zijn vastgesteld bij beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 3 Februari 1908, Afd. H. M. O., — worden uitgenoodigd uiterlijk 21 Maart a.s. van hun voornemen schriftelijk kennis te geven aan den Secretaris der Afd. der Algemeene Wetenschappen, Prof. Dr. J. A. BARRAU (Oostsingel 19, Delft).

Aangiften, ingekomen na 21 MAART, zullen worden beschouwd als niet ingekomen.

Voor verdere bijzonderheden wordt verwezen naar de bekendmaking in de gebouwen der Technische Hoogeschool.

—o—

AFDEELING DER WERKTUIGBOUWKUNDE, SCHEEPSBOUWKUNDE EN ELECTROTECHNIEK.

Ingenieurs-examens voor de Zomervacantie 1913.

De Voorzitter van de Afdeling der Werktuigbouwkunde, Scheepsbouwkunde en Electrotechniek der Technische Hoogeschool maakt bekend, dat zij, die wenschen deel te nemen aan een der ingenieurs examens, welke door genoemde Afdeling zullen worden afgenomen vóór de Zomervacantie 1913, zich hiervoor schriftelijk hebben aan te melden bij den Secretaris dezer Afdeling, Prof. A. D. F. W. LICHTENBELT (uitsluitend Gebouw W. en S. Nieuwe Laan 76 te Delft) vóór 24 Februari a.s. onder overlegging van het getuigschrift van met goed gevolg afgelegd candidaats examen.

Formulieren voor de aanmelding zijn verkrijgbaar in den technischen boekhandel van J. Waltman Jr. te Delft.

—o—

Bij beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 10 Februari 1913, No. 1567, Afdeling O., is voor het tijdvak van 16 Februari tot en met 31 Augustus 1913, benoemd tot assistent voor de waterbouwkunde L. J. A. Bergansius, e. i., wonende Balistraat 22 te 's Gravenhage.

ADVERTENTIEN.

L. F. ALBERTS,

LEERAAR M. O.

REPETITOR in WISKUNDE
Binnenwatersloot 18.

Voorhanden in den TECHNISCHEN BOEK-
HANDEL EN DRUKKERIJ J. WALTMAN JR.,
Binnenwatersloot 33-35:

Geschiedenis der
Nederlandsche Bouwkunst,
door A. W. WEISSMAN.

Met 105 afbeeldingen naar schilderijen, teekeningen,
prenten en fotografiën.

Prijs in linnen prachtband f 8,50.

Lijst van Vergaderingen.

D. S. V. „Onze Koloniën”.

Woensdag 19 Februari. Lezing van Mevr. B. van Helsing-Schoevers, in Zaal 32 der T. H. Aanvang 8¹/₄ uur. Onderwerp: Het leven van de Europeesche vrouw in Indië.

Nederl. Christen-Studenten Vereeniging.

Donderdag 20 Februari, 's avonds 8 uur, in Zaal 4 van het Hoofdgebouw. Lezing van Dr. J. H. Gerretsen over Theïsme, I c.

D. S. N. V. „Christiaan Huygens”.

Dinsdag 25 Februari, 's avonds om kwart over acht (8.15), Gewone Vergadering, in Zaal β van het Natuurkundig en Electrotechnisch Lab. Spreker: Prof. Dr. J. J. A. Muller. Onderwerp: De zwaartekracht nabij het aardoppervlak.

Studenten Vereeniging ter Behandeling van Ethische en Godsdienstige Vraagstukken.

Woensdag 26 Februari, Lezing van Pater S. H. Ermann, S. J., uit Rotterdam.

Agenda.

DEN HAAG.

Zaterdag 15 Febr. Geb. v. K. en W.: Concert door het orkest van het Concertgebouw te Amsterdam; solist Carl Flesch; 8 uur.

Zondag 16 Febr. Dierentuin: Gezelschap Royaards: „De vrouw in 't spel”; 8 uur.

Maandag 17 Febr. Geb. v. K. en W.: Opvoering van „Orpheus” in concertvorm door het Residentiemannenkoor „Richard Hol”, met medewerking van een dameskoor, dirigent Fr. Roeske; 8 uur.

Pulchri Studio: Vereeniging voor Kamermuziek: Vierde concert van de Haagsche Kwintetvereeniging; 8 uur.

Dinsdag 18 Febr. Diligentia: 4e Kamermuziek-concert: Quatuor Capet: Beethoven-avond; 8 uur.

ROTTERDAM.

Zaterdag 15 Febr. Groote Schouwburg: Italiaansche Opera: „La Wally”; 8 uur.

Zondag 16 Febr. Groote Schouwburg: Italiaansche Opera: „Lucretia di Lammermoor”; 8 uur.

Tivoli-Schouwburg: Ned. Tooneel: „Voerman Henschel”; 8 uur.

Voor het

Omlijsten van Corpsdiploma's

met rood linnen rand,
beveelt zich aan de

Technische Boekhandel en Drukkerij
J. WALTMAN Jr.,
Binnenwatersloot 33-35, Delft.